

Фелікс Нет і Ніка та палац снів

КУПИТИ

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

Продовження популярної серії пригодницького та пізнавального фентезі від Рафала Косіка «Фелікс, Нет і Ніка». Герої книги — звичайні варшавські підлітки Фелікс Полоній, Нет Білецький та Ніка Міцкевич.

У школі впроваджують експериментальну програму мовної правильності, і відтепер кожен учень має носити на своєму одязі ДМІ — детектор мовних іншостей. Відхилення від норм детектора загрожує неприємностями...

На додачу до дурних обмежень шибеник Марцель, що вже не вперше залишається на другий рік в одному класі, висуває свою кандидатуру на вибори шкільного самоврядування. Однокласники ніяк не можуть допустити ТАКОЇ долі для власної школи!

Неприємностей трійці друзів завдає й один із новачків — Геральд, який стає серйозною загрозою для їхньої дружби.

Але все це дрібниці порівнянно з тим, що Ніці маряться нічні кошмари, які починають здійснюватися в реальності! Феліксу й Нету доведеться детально дослідити проблему, щоб допомогти своїй подрузі. Та чи вдасться їм урятувати Ніку та спільну дружбу?

Чому варто читати:

Книги про пригоди друзів Фелікса, Нета і Ніки стали бестселером не лише в Польщі, а й далеко за її межами. Крім української їх вже перекладено литовською, угорською та чеською мовами. Критики називають цю серію «польським Гаррі Поттером». За мотивами другої книги серії «Фелікс, Нет і Ніка та теоретично можлива катастрофа» знято фільм, прем'єра якого відбулася 28 вересня 2012 року.

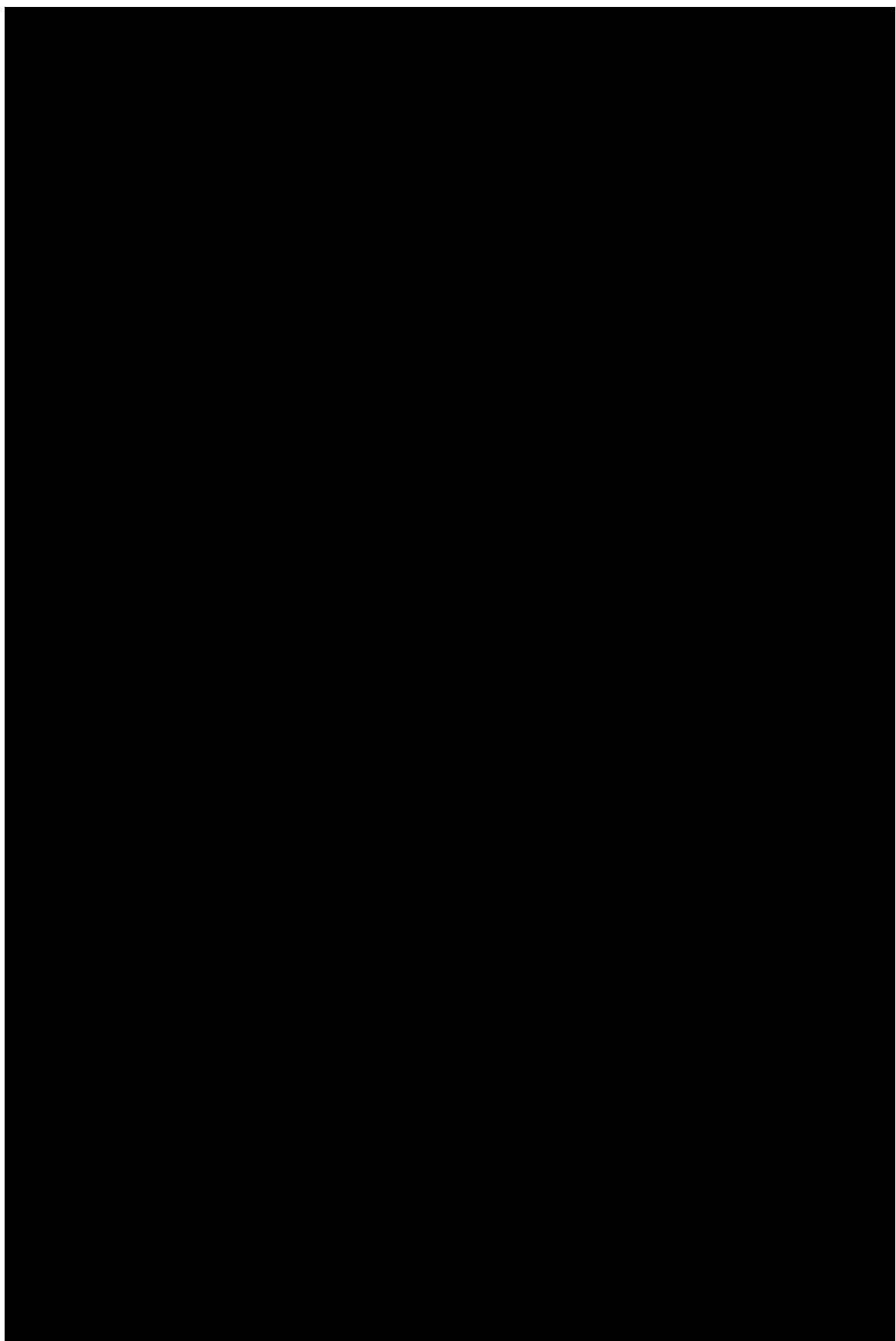
Фелікс. Нет і Ніка

та Палац снів

Рафал Косік

Переклад з польської Ірини та Олени Шевченко

*Видавництво висловлює подяку за допомогу в роботі
над проектом куратору серії «Час фентезі»
Володимиру Арєнєву.*

© Rafal Kosik, 2004–2018

Дунець І. В., художнє оформлення, 2019

© ПП «АССА», 2019

© mrgaser, e-pub, 2020

ISBN 978-617-7661-94-7

Аннотація

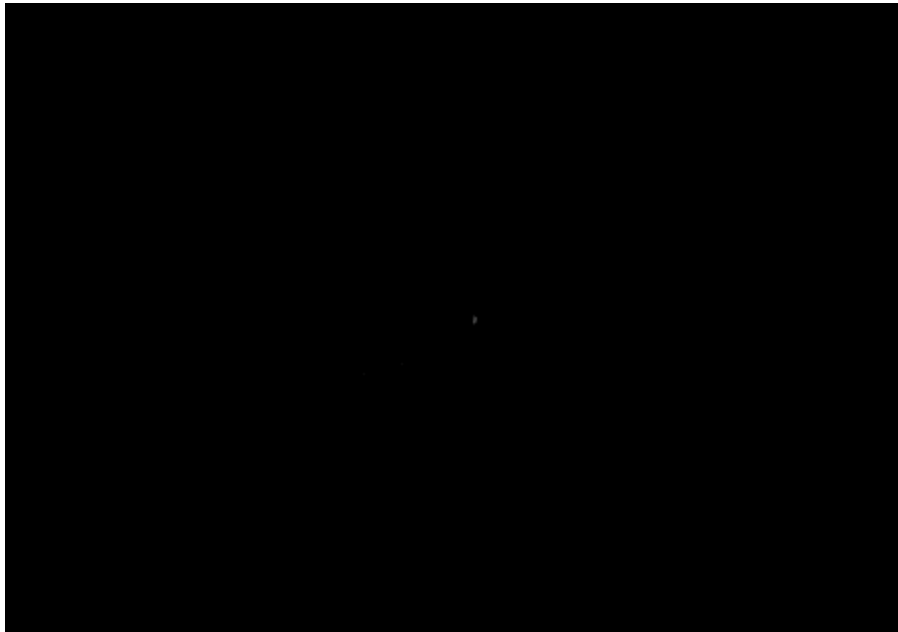
Фелікс, Нет і Ніка — однокласники та найкращі друзі, які здатні спільно викрутитися з будь-якої хале-пи. Але цього разу обставини скрутилися у загрозливий клубок...

Тепер у школі кожен учень має носити на своєму одязі ДМІ — детектор мовних іншостей. І порушення «мовної правильності» загрожує неабиякими неприємностями... До того ж негідник Марцель висуває свою кандидатуру на виборах шкільного самоврядування.

Але все це дрібниці порівняно з тим, що Ніку кожної ночі душать кошмари, які згодом здійснюються в реальності! Феліксу й Нету доведеться дослідити проблему з усіх боків, щоб допомогти подрузі. Але чи вдасться їм врятувати Ніку та спільну дружбу? Адже перешкод забагато...

Ця книга належить **Видавництво «АССА», м.Харків.**

Для Яся

Двоє монтерів у помаранчевих касках, білих комбінезонах із багатьма кишенями та з інструментами, прикріпленими до пояса, уже двадцять хвилин перебували на антенній вишці, що підносилася над пентхаузом сім'ї Білецьких. Пані Білецька спостерігала, як до стріли, майже двадцять метрів над рівнем даху, монтують чергову скриньку й антену для мобільного зв'язку чи бездротового інтернету. Що ж, це була одна з незручностей помешкання на найвищому поверсі хмарочоса. На щастя, монтери не з'являлися частіше, ніж раз на кілька місяців. Плюсів було, звісно, значно більше, і одним з них — краєвид на хмарочоси в центрі Варшави.

Пані Білецька була художницею. Вона створювала абстракцію, яку її син Нет вважав випадково розкиданими на площині кольоровими плямами. Цього разу їй раптом захотілося написати картину в іншому стилі. Дивлячись на хмарочоси, які виблискували на сонці, пані Білецька уявляла пейзажі майбутнього. Зараз був тільки сонячний день, але вона знала, що проведе тут достатньо часу, щоб створити ескіз нічної Варшави. Чоловік говорив, що в її стані вона не повинна втомлюватися, але вона з усмішкою відповіла, що вагітність — це не хвороба.

Їй самій було цікаво, чи вона зможе щось намалювати, що не буде повною абстракцією. Як треба починати таку картину? Спочатку треба

визначити виразний кордон між небом і землею. Пані Білецька взяла тонкий пензлик та провела на заґрунтованому полотні горизонтальну лінію.

Ця книга належить **Видавництво «АССА», м.Харків.**

— Я дуже хотіла б бути на урочистому відкритті шкільного року, — сказала мама, інстинктивно поправляючи Феліксові світлу чуприну. — На жаль, за тринадцять з половиною хвилин у моєму банку починається нарада. Будь ввічливим і слухайся вчительку.

— Мамо... — зітхнув Фелікс.

— Гаразд-гаразд, знаю. — Вона поцілувала його в лоб. — Ти вже дорослий. Я постійно про це забуваю...

Стукаючи підборами, мама підійшла до червоної «Альфа Ромео»^[1] й сіла на водійське місце. Шини завищали, машина поїхала. Фелікс знову зітхнув і повернувся до сірої будівлі гімназії імені професора Стефана Кушмінського.

Разом з іншими учнями він піднявся широкими сходами до великих дверей. У холі стояла Олена, дівчина на рік старша за нього. Із сонячною усмішкою вона пропонувала всім, хто заходив, кольорові листівки. Вона була одягнена в чорну спідницю й білу блузку, руде волосся було старанно зачесане й вкрите лаком. Вона здавалася справжньою хостес.

Фелікс недовіжливо взяв листівку й відійшов трошки убік. На листівці було знайоме обличчя з написом «Твій лідер». Він якийсь час роздивлявся фото, аж поки не впізнав Марцеля — хлопця, з яким їх раніше зв'язували неприємні спогади. На цій фотографії він мав не

такий вигляд, як у реальності. Це навіть логічно... Олена була симпатією Марцеля, хоча ніхто не міг зрозуміти, як така красива дівчина зв'язалася з таким, як Марцель. Хлопець укотре лишався на другий рік.

— Привіт! — почулося ззаду, рівно за секунду до того, як його лягнули по спині.

Фелікс усміхнувся й обернувся. Він потис руку Нета, високого хлопця з руським волоссям, що нагадувало стіг сіна після вибуху гранати.

— Привіт! — відповів він. Привітання не було таким гарячим, оскільки вони і так провели всі канікули разом.

— Непогано його обробили на комп'ютері, — оцінив Нет, тримаючи в руці таку саму листівку. — Підняли чоло та прибрали ту дурнувату посмішку. Я теж не впізнав його.

Фелікс перевернув папірець і прочитав кілька заялжених речень: «Голосуйте за мене на виборах до шкільного самоврядування. Ви не пожалкуєте! Я кращий за інших».

Коридором наближався їхній однокласник Віктор. Він завжди був найбільш проінформованим у школі, хоча його джерела залишалися для всіх таємницею. З відразу Віктор дивився на ще один папірець.

— Привіт! — крикнув Нет. — Непоганий жарт, правда? Марцель у президенти самоврядування? Це, як горилу на турнір із шахів.

— Зарано почав. — Віктор стелув плечима. — До виборів іще багато часу.

— Чому він хоче йти до самоврядування? — замислився Нет. — Він же дебіл.

— Агресивний дебіл, — додав Фелікс. — Такий голова самоврядування — нічого доброго для школи.

— Марцель — ідіот, — погодився Віктор. — Так, нічого доброго для школи з цього не вийде. Але для нього все навпаки. Члена самоврядування не можна, наприклад, вигнати за погану поведінку. Це називається імунітет. Плюсів однозначно більше. Прочитайте правила.

— Самоврядування має приносити користь школі, а не навпаки, — зауважив Фелікс.

— Я також читав цю казку... — зіронізував Нет. — Але так на здоровий глузд... ніхто ж не проголосує за ідіота.

— Вітаю, хлопці! — прокричав засмаглий Оскар, зупиняючись поряд. Його вигоріле на сонці волосся було ще світлішим від Феліксової чуприни. — Як минули канікули? Ви хоч раз виїхали з міста?

Фелікс і Нет презирнулися. Про те, що сталося на канікулах, не можна було розповідати. Якби вони не зобов'язалися зберігати таємницю, їхнє перебування на морі могло стати темою для сенсаційної книжки^[2]. Оскар уже відкрив рот, щоб розповісти про свої пригоди, які, на його думку, були просто надзвичайними. Але його випередив дзвоник, нагадавши усім, що директор школи магістр-інженер Юліуш Ромашка хоче урочисто розпочати шкільний рік.

— Ви бачили Ніку? — запитав Нет. — Вона зазвичай не запізнюється.

— Може, вона вже нагорі? — припустив Фелікс.

Спортзала, де мала відбутися урочистість, була розташована на третьому поверсі. Нетипово, але будинок школи був дуже старий. Колись, мабуть, найкраще місце для спортзали уявляли собі інакше.

Щороку це виглядало так само: вчителі сиділи за довгим столом, прикритим зеленим сукном, посередині стояв мікрофон, до якого промовляв директор, а учні засинали на стільцях.

Директор Ромашка з такої нагоди вбрався в бежевий лляний піджак з жилеткою, що так невдало підкреслювала його видатний животик, і аквамаринову сорочку. До цього всього ще й світлий метелик. Він зачекав, допоки всі сядуть, погладив долонею лисину, опустив мікрофон, як завжди встановлений надто високо, і почав промову. На жаль, ніхто з присутніх ніколи не міг переказати слова директора, адже традицією було також і те, що учні припиняли слухати промову вже після кількох перших речень.

За півгодини ті, хто не заснув, оплесками розбудили інших, знаменувачи кінець урочистостей.

2-А побіг до класу. Учні зайняли ті самі місця, що до канікул. Місце Нікі лишалося порожнім. Пані Йоля Волошка, класний керівник, тепло всміхалася підопічним. Навіть якщо для декого з них перший день шкільного року не був щасливий, то принаймні всі погоджувалися, що пані Йоля — найприємніша вчителька в їхньому Всесвіті.

Біля її столу стояли двоє незнайомих хлопців. Тільки за мить, коли гамір стих, їх врешті помітили. Запала тиша, пані Йоля підвелася.

— Познайомтеся з новими однокласниками, — сказала вона. — Вони перевелися до нас з іншої школи. Це Геральд і Гілберт.

Геральд, високий блондин з блакитними очима, ввічливо всміхнувся. Був одягнений в джинси, модний светр і білі спортивні туфлі. Здавалося, ніби всі елементи його вбрання щойно було куплено в найдорожчому спортивному магазині. Гілберт, невисокий брюнет зі швидкими очима, легко вклонився, немов готувався до виступу. Його вбрання справляло враження трошки занедбаного. У руках він тримав рюкзак з написом «Культ».

— За що вас вигнали? — запитав Люціян, найвищий хлопець у класі.

— Їх не вигнали, — пояснила пані Йоля. — Ту школу закрили.

— Збанкрутувала, — уточнив Гілберт.

— Нам не можна було цього говорити, — зітхнув Геральд.

— То школа може збанкрутувати? — здивувався Нет. — Божечки... Треба вимикати світло!

Поки новенькі йшли до своїх місць у кінці класу, панувала тиша.

— Невже не могла збанкрутувати дівоча школа? — бурмотів під ніс Нет.

— Їх, мабуть, за алфавітом ділили, — прошепотів Фелікс. — Нам літера «Г» і «Ґ» дісталася. Мабуть, у них не було жодної Геновефи, Гризельди чи Госцислави.

Урок з класним керівником має бути організаційним, але вони й так проговорили весь час, розповідаючи про канікули. Фелікс і Нет невдоволено мовчали, слухаючи розповіді. Лише коли пролунав дзвоник на перерву, пані Йоля пригадала, про що мусила поговорити з учнями. Вона встигла тільки сказати, що розклад уроків і додаткових занять буде вивішено на дошці оголошень на першому поверсі.

— То що з Нікою? — запитав Нет, коли вони вийшли в коридор.

— Востаннє ми бачилися тиждень тому, — пригадав Фелікс. — Могло щось статися...

— Може, поїхати до неї?

Фелікс замислився. Це була непроста справа, бо прогул кількох уроків першого дня справив би на вчителів найгірше враження. Однак

вони були єдиними людьми, які могли допомогти Ніці, якщо справді щось сталося. У дівчини не було телефону. Вона мешкала сама в півторакімнатній квартирі на варшавській Празі. Її батьки померли, та дівчина приховувала це, щоб не потрапити до дитбудинку.

Пролунав дзвоник на третій урок. Фелікс зітхнув і постановив:

— Поїхали. Прогуляємо математику та історію.

Вони спустилися на перший поверх, але не встигли дійти до вахтерки, як відчинилися двері й перед ними постала Ніка. Вона помітила хлопців і всміхнулася, проте усмішка була не такою теплою, як зазвичай. Вона мала вигляд, ніби як завжди: чорні мартенси, чорна спідниця з металевим ланцюжком для ключів і джинсова курточка, але бракувало звичної для дівчини енергії. Руде волосся, немов менше кучерявилося, а очі менше блищали.

— Божечки, — злякався Нет. — Тебе неначе ескалатор переїхав!

— Дякую за щирість! — Дівчина намагалася всміхатися. — Я бачила себе в дзеркалі.

— Не могла заснути?

— Гірше... Не могла прокинутися. Мені снилися кошмари. Не знаю, що це... Я проспала будильник.

— Я люблю кошмари! Тобто... такі софтверні кошмари. ... А ті твої, мабуть, були у версії *hard*. Щось пам'ятаєш?

Ніка похитала головою.

— Споко! — Хлопець поплескав її по спині й вони рушили нагору. — Кошмари — це ж не серіали. Вони не повторюються. Ми вже думали, що будемо в морзі опізнавати твій труп.

— Приємно, що ви переживали. — Ніка всміхнулася. — У вас є розклад?

— У мене він уже тиждень є. Скачав зі шкільного сервера.

— Ефтіпі не захистив мережу навіть після скандалу з оцінками? — здивувався Фелікс.

Ефтіпі був учителем інформатики та опікувався шкільними комп'ютерами. Попри те, що його спеціальністю був захист комп'ютерних мереж, вхід до шкільного комп'ютера не становив труднощів, тим паче для Нетта, який добре знався на цьому.

— Може, і захистив. — Нет стенув плечима. — Через цей його новий захист міг би синій кит проплисти з усією родиною. Ніхто б не

помітив.

Ніка пирснула. Видно було, що товариство друзів швидко покращує її настрій.

Вони зупинилися перед дверима математичного класу. Було добре чути пані Лінійку, яка вже завелася.

— Ну от, — прошепотів Нет. — У мене завжди з цим проблема: чи культурно постукати, перебити вчителя й творчо вигадувати, чому я запізнився, чи просто тихенько забігти, припадаючи до землі.

Вони вибрали щось між першим і другим. Відчинили двері, не постукавши, і перепросили, просуючись до своїх місць. Лінійка була в доброму гуморі, тому тільки махнула рукою:

— А, сідайте, сідайте...

Геральд зміряв Ніку уважним поглядом. Нет помітив це і насупився.

На довгій перерві черга перед шкільним буфетом, як завжди, тягнулася через увесь хол. З'явилися три автомати: один — з батончиками й солодощами, другий — з напоями, а третій — з новинкою сезону, оранжадом двох смаків.

— Перша в цьому шкільному році черга, — зітхнула Целіна. — Як романтично!

Вона тримала за руку Клеменса. Обоє були відомі пристрасстю до солодощів у будь-якому вигляді. Офіційно вони ходили разом, будучи парою їхнього класу.

Черга була традиційним місцем товариських зустрічей. Навіть якщо ті, хто стояв у кінці, не мали шансів купити щось до того, як пролунає дзвоник, ніхто не нервував. Шкільна черга часто була лише приводом поспілкуватися.

Фелікс, Нет і Ніка дійшли до шинквасу, коли надія щось купити до дзвоника вже померла. Аурелія, яка саме розмовляла з Люціяном, усміхнулася до Нета, блиснувши біленькими зубками. Нет помахав до неї, потім поглянув на нові автомати й скривився, пригадуючи, на що перетворився такий самий автомат у минулому шкільному році^[3].

Троє приятелів стали перед дошкою оголошень, яку зазвичай всі ігнорували. Напис на ледь помітному аркуші, причепеному до дошки оголошень, оповіщував: «Вибори до самоврядування. Для реєстрації

кандидата необхідні підписи десяти осіб, які його підтримують». Термін оприлюднення списку — 15 вересня.

— Хто був у попередньому самоврядуванні? — запитала Ніка.

— Гадки не маю. — Нет стенив плечима. — Направду мене це мало цікавить.

— Агов! — крикнув Геральд, звертаючись тільки до Ніки, ніби Фелікса й Нет не було поруч. — Я взяв і для тебе. Знаю, що ти любиш її.

Він підійшов і вручив дівчині банку «Кока-Коли лайт».

— Дякую... — Ніка усміхнулася.

Поки вона думала, чи може прийняти подарунок, Геральд пішов. Нет проводив його підозрілим поглядом.

— Звідки він знає, що ти її любиш? — запитав він, силучись вдавати байдужість. — Ви знайомі?

— Він милий. — Ніка покрутила банку в руках. І врешті відкрила.

— Як на мене, блювотний.

Підійшов хлопець з третього курсу, одягнений в елегантний костюм і краватку. Він вручив їм свою листівку:

— Привіт, я Губерт Тріска. Проголосуєте за мене?

— Чувак, ми навіть не знайомі! — відповів уже роздратований Нет. — Як ми будемо голосувати за когось, кого не знаємо?

— Для цього я дав свою рекламку, — протекційним тоном пояснив той. — Якщо уважно прочитаєте, то пізнаєте мене.

Не чекаючи на відповідь, він пішов до наступної групи учнів.

— Пан Тріска підходить до виборів так, як я до вівсянки. — Нет зім'яв аркуш і викинув до найближчого смітника. — Вибори ще не почалися, а мене вже нудить. Може, ти б пішов?

— Геть здурів? — запротестував Фелікс.

— А чому ні? Ти підходиш. Відповідальний, у тебе завжди є хустинки для носа...

Фелікс похитав головою.

— Я хочу врешті трохи спокою. Без летючих тарілок, м'ясоїдних рослин, телепортів і роботів. І без виборів до самоврядування.

* * *

Наступного дня Ніка мала ще гірший вигляд, хоча цього разу принаймні дісталася школи до восьмої ранку.

— Ти підрізала «Ікарус»?! — злякався Нет, побачивши її в холі. — Жінко, зроби щось із собою! Ти, як власне віддзеркалення у вітрині м'ясного відділу! Може, тепле молоко перед сном питимеш?

— Ти чудово підтримуєш, — їдко пробурмотіла Ніка.

— Може, варто піти до лікаря Такси?

— Дякую! — Ніка підняла руки в оборонному жесті. — Ще захоче викликати моїх батьків. Сама якось впораюся.

— А я вважаю, що в тебе гарний вигляд, — озвався Геральд, який стояв за кілька кроків.

— Гарний? — пирснув Нет. — Вона могла б отримати роль у Джорджа Ромеро^[4].

— Отже, зазвичай ти ще красивіша? — здивовано запитав Геральд.

Ніка скромно всміхнулася, а Нет широко розплющив очі від здивування.

Цієї миті вже з'явилася решта класу, що унеможливило подальшу дискусію. Вони дійшли до географічної зали й почали порпатися у сумках. Кілька зошитів і книжок випало у Ніки з рук й впало на підлогу. Вона присіла, щоб підняти їх.

— Встань, — Геральд обережно обійняв її і потягнув догори. Він дивно поглянув на неї. — Я підніму.

Але не встиг, бо на зошити кинувся Нет.

— Вона не паралітичка! — буркнув він. — Не треба їй допомагати... аж так!

Нет поклав зошити на лавці.

— Він завжди так поводитьсь? — Геральд усміхнувся до Ніки, ігноруючи Нета.

Ніхто не встиг нічого сказати, бо до класу увійшла пані Констанція Константинопольська, географічка.

Учні кинулися до своїх місць, немов у двері в повній бойовій готовності влетів авіаносець.

— Доброго дня! — привіталася вчителька. — Я сподіваюся, канікули пройшли добре, але зараз ви повинні про них забути. Настав час важкої праці. До фінальних іспитів лишається всього кілька років.

Вона сіла за високим столом, поглядом радара обвела клас і розгорнула журнал. Це була висушена п'ятдесятирічна жінка і, мабуть, усі без винятку учні її боялися.

— То, можливо, спочатку розкажете мені, де ви провели ці канікули? Ламберте, ти найбільше крутишся. Як там подорож до США? В яких містах ти був?

Фелікс і Нет повинні були цієї миті відчувати мстиве задоволення, оскільки минулого року Ламберт утнув дуже погану річ, змінивши їм оцінки в журналі. Коли справа вийшла на яв, йому зменшили оцінку за поведінку, а батько в рамках покарання відмінив американські канікули.

— Я був у тітки... — Ламберт встав із опущеною головою. — В Радомі.

Нет не слухав бурмотіння Ламберта про Радом. Він постійно зиркав у бік Геральда, аж поки не нахилився до Фелікса й не прошепотів:

— Він зробив це тільки, щоб обійняти її!

— Пане Білецький! — географічка примружилася. — Якщо ти вже такий балакучий, то, може, розкажеш нам про свої канікули?

У Нета опустилися руки. Він повільно встав.

— Я був у Лондоні.

— І? Розповідай від самого початку. Як ти дістався туди? Літаком? Потягом? Автівкою?

Нет завагався.

— Взагалі-то мені не можна про це розповідати, — заявив він, передчуваючи, що зараз буде.

Звісно, Фелікс, Нет і Ніка обіцяли зберігати цю таємницю міністру спеціальних справ. Але навіть якби вони могли про це розповідати, це мало що змінило б. Який учитель повірив би в телепортацію до Лондону чи в подорож до 2060 року?

Вони навіть не могли б сказати, що «нормальнішу» частину канікул провели в морському маяку Міло біля Лебославова, бо розташування його було засекречено, як і факт існування підземної воєнної бази.

— Не можеш? — Констанція Константинопольська примружила очі. — А чому це?

— Я обіцяв.

Вчителька похитала головою.

— Обирай. Дотримаєш обіцянку й дістанеш двійку, або розповіси і... я поставлю стільки, на скільки заслужиш.

— А який третій варіант? Може, я розкажу про попередні канікули? Може, про зимові канікули... Або про те, як до нас приїхала тітка з Ломжі...

Констанція легко підняла брову, яка за мить сама опустилася, немов м'язам чола не вистачало сил її тримати. Вчителька записала до журналу щось, що могло бути лише двійкою.

— Сідай. — промовила вона. — Наступного разу я запитав у тебе те саме. Може, вже перехочеться жартувати?

Решту уроку вона розпитувала інших. Найщасливішими виявилися ті, хто лишався в місті. На щастя, забракло часу на розповіді Фелікса й Ніки, адже це закінчилося б так само, як у Нета.

Наступним уроком була фізика з паном Антонієм Четвергом. Атмосфера виразно послабилася, тому що фізик принаймні відрізняв дисципліну від терору.

— Я не питатиму вас про канікули, — почав він, — певно, після попередніх уроків ви вже шкодуєте, що взагалі десь поїхали. — Відповіддю були численні посмішки. — Я знаю, «Б»-клас мені вже пожалівся.

Після перевірки присутності пан Четверг взяв свою розкладану, мов телескоп, ручку й пішов класом.

Зазвичай він розпочинав урок кумедною історією, якимось пов'язаною з темою. Через десять хвилин учитель поглянув на Ніку й заговорив дедалі повільніше. Врешті він перервався, нахилився над дівчинкою і запитав:

— Навіщо тобі сонцезахисні окуляри?

Ніка зняла окуляри, а вчитель аж здригнувся.

— Виглядаєш так, немов ти не спала тиждень! — сказав він. — Як мінімум. Іди до лікаря, він ще приймає.

— Зі мною все гаразд, — швидко заперечила Ніка.

— Уроки не такі важливі, як здоров'я. Потім перепишеш у когось. Буде краще, якщо лікар Такса тебе обстежить.

Ніка встала й неохоче вийшла з класу.

— Приходить жіночка до лікаря, — з останньої партії озвався Гілберт, пригадуючи початок багатьох анекдотів, — а лікар — Такса.

Учні захихотіли. Це було перше повне речення, сказане Гілбертом за час перебування в новій школі.

* * *

Лікарський кабінет пахнув уколами й іншими неприємними медичними процедурами. Усе, за винятком підлоги, було білим і багато разів фарбованим. Хтось, схоже, фарбувати любив більше, ніж мити.

Лікар Такса сидів за столом (також білим) і безуспішно намагався розписати ручку, малюючи щось, що здавалося кардіограмою. Це був товстенький п'ятдесятирічний чоловік, його чоло закінчувалося на середині голови, далі йшло старанно зализане рідке сиве волосся. Він належав до людей, які не беруться до чогось серйознішого від приготування кави, якщо немає крайньої необхідності.

Жестом він показав Ніці на стілець. Вона сіла рівно й поклала долоні на коліна. Лікар потягнувся до кіпи паперів, праворуч на столі, й витягнув звідти картку пацієнта. Він довго вивчав її, сьорбаючи холодний чай. Врешті він підняв погляд і запитав:

— Що тебе турбує, дитино?

— Мені сняться кошмари, — швидко відповіла Ніка. — Я засинаю нормально, а вранці прокидаюся, немов взагалі не спала. Я не пам'ятаю тих снів, але знаю, що вони були страшні.

Лікар покивав, поперекладав папери й, немов неохоче, кинув швидкий погляд на пацієнтку. За хвилину він знову подивився на дівчину.

— Навіщо ці окуляри?

Ніка зняла їх, показавши сині мішки під очима. Лікар здригнувся.

— Ти щось... палиш? — запитав він і швидко повернувся до перегортання паперів.

Ніка різко заперечила.

— Я випишу тобі кілька ліків, — лікар Такса нашкрябав щось на аркуші, потім потягнувся до стопки бланків з лікарськими рецептами. — І дам тобі тиждень лікарняного. Не ходитимеш на заняття.

— Мені не треба лікарняний, — запротестувала Ніка.

— Тобі потрібен відпочинок. Так не можна легковажити. Виспишся.

— Але саме зі сном у мене проблеми...

— Отож і кажу... Цим не можна легковажити, — він знову похитав головою та записав щось у картці.

Ніка зітхнула, підвелася й подякувала. У дверях вона поглянула на рецепт.

— Але ви виписали рецепт на Еріку Суровець. А мене звати Ніка Міцкевич.

— То ти не Еріка? — Такса поглянув на медичну картку. — Ну гаразд... Не буду виписувати вдруге. Це не має значення. Аспірин і вітамін С тобі й без рецепту дадуть.

— Ви завжди виписуєте аспірин і вітамін С?

— Є таке лікарське правило, я вірний йому вже багато років, — лікар Такса гордовито випнув груди і ще раз поглянув на пацієнтку. — Головне: не нашкодити.

Ніка легко підняла брову, покивала й вийшла. У коридорі вона наштовхнулася на Геральда, який уже чекав під кабінетом.

— Я відвезу тебе додому, — запропонував він.

— Дякую, немає потреби.

— Ти ослаблена. Можеш впасти... Добре було б мати біля себе друга, який допоможе піднятися.

Ніка здивовано поглянула на нього.

— Але я не збираюся падати.

— У житті різне буває.

Ніка всміхнулася.

— Дякую. Зі мною справді все гаразд.

— Тобі дали цілий тиждень лікарняного.

Ніка зупинилася.

— Ти підслуховував?

— Ні... Той лікар... він надто голосно говорив.

Дівчинка зміряла його підозрілим поглядом і рушила далі, та Геральд пішов за нею. За рогом вони наштовхнулися на Фелікса й Нету. Фізіономія Нету свідчила про те, що він усе чув.

— Туалет — там! — він показав великим пальцем кудись за спину. — Ти сказав Четвергу, що йдеш до вбиральні.

— І що? — запитав Геральд. — Я хочу допомогти дівчині безпечно дістатися додому.

— Дякую, сама дістануся, — втрутилася Ніка, але на неї ніхто не звернув уваги.

— Ти тут новенький, — Нет підвищив голос. — І не можеш нікого проводити додому.

— А я можу сама вирішувати? — знову озвалася Ніка, і знову ніхто не звернув на неї уваги.

— Ти мені не будеш вказувати, кого я можу проводити, а кого ні! — Тепер уже Геральд ледь стримувався, щоб не кричати.

— І як ти хочеш її відвезти? На роликах?!

Геральд замислився, не розуміючи жарту.

— У мене проїзний.

— Ти знаєш цю реклами типу «до» і «після»? — запитав Нет. — То ти якраз той «до».

Геральд наморщив чоло, знову роздумуючи над тим, що почув.

— А ти... — він намагався щось вигадати, — ти надто кепський для такої дівчини.

Нет зло засопів.

— Вирішимо цю справу по-чоловічому, — заявив він серйозно.

Фелікс і Ніка здивовано витріщилися на нього.

— Гаразд, — Геральд примружив очі. — Де і коли?

— Після уроків за школою.

— Чекатиму, — він зміряв Нета ворожим поглядом і пішов.

Нет подав Ніці торбу.

— Дякую! — дівчина була розлючена. Не чекаючи на хлопців, вона пішла до сходів.

Фелікс якусь мить почекав, поглянув на Нета й серйозно заявив:

— Але ж ти не вмієш битися.

— І не збираюся, — Нет злостиво всміхнувся й потер руки. — Він стовбичитиме собі за школою, а я відвезу Ніку додому. У мене теж проїзний. Я знаю, що вона хоче залишитися на історію, але потім втечу з нею зі школи.

— Розумно... Але що робитимеш завтра?

— Подивимося завтра. Головне — розв'язати сьогоднішні проблеми.

— Ох не впевнений я, що це гарний план.

* * *

Нет чекав на Ніку в холі й морально готувався до втечі з останнього уроку. Коли дівчина довгий час не спускалася, він сам піднявся на третій поверх.

— Ну що ти тут досі робиш? — Нет удав здивування. — Ти отримала лікарняний чи як?

— Отримала, — Ніка стенула плечима. — Але від завтрашнього дня.

— То трохи по-дурному...

— Рецепт іще дурніший.

— Дай вгадаю: аспірин і вітамін С?

— Якби я застудилася, вони б допомогли, — вона підозріло поглянула на хлопця. — А ти б хотів, щоб мене вже тут не було, так?

— Ну... — Нет скривився. — Тоді той debil не буде тебе зачіпати.

— То тебе тільки це турбує! — Ніка аж фиркнула з гніву. — Тобі байдуже, як я почуваюся! Хочеш просто ізолювати мене від Геральда?

— Ти якась така неприємна зробилася... загалом... а до нього всміхалася!

— Бо він не повторює мені за кожної нагоди, що я не потрапила до дверей вагону метро, що з'їла майонез із черв'яками, що мила голову в пральній машинці, ані...

— ...що суп знову пересолила? — підказав Нет.

— І я про це! — Ніка розвернулася на підборах і вийшла.

— Я сказав щось не те? — здивувався Нет. — Коли я до цього говорив, щоб вона пішла до лікаря, вона не захотіла.

Фелікс почухав потилицю.

— Я на цьому не знаюся... Але, може, краще трошки пригальмувати...

— Той Геральд від народження, схоже, пригальмований. Може, генетично навіть. І що?

— Він має психологічний підхід до жінок, — пробурмотів Фелікс.

Нет шумно видихнув і поглянув у бік.

— І справді, я колись читав, що дівчата не очікують розв'язання своїх проблем. Тільки втішання. Але ж це безглуздо...

— Та їм це допомагає...

* * *

Після останнього уроку Фелікс і Нет повільно зійшли до холу й зупинилися, очікуючи на подругу. Багато учнів, замість виходити в головні двері, прямували до дверей на патіо, що вели до зарослого саду за школою.

— Як там справи в Інституті? — запитав Нет. — Що там у твого батька?

Інститут надзвичайних досліджень ще до канікул розпочав роботу над з'ясуванням призначення деякого таємного військового обладнання з часів Другої світової війни, що мало назву кільце чи Wunrung^[5]. Тривалий час робота ніяк не просувалася, частина науковців звинувачувала в цьому батька Фелікса. Лише Фелікс, Нет і Ніка відкрили (дещо випадково, за драматичних обставин), навіщо потрібна ця супертаємна машинерія. Направду, її дію вони випадково спробували на собі.

— Коли в проекті були проблеми, вони намагалися звалити провину на батька, — Фелікс посміхнувся. — Тож тепер мимоволі весь успіх приписують йому. Він намагається протистояти, але не надто вдається.

— Мабуть, запропонує моєму татові змінити роботу, — замислився Нет. — Мій уже не витримує у фірмі — його керівниця винятково неприємна особа.

— Я рознюхаю, — пообіцяв Фелікс. — Було б класно, якби твій батько теж працював в Інституті.

Ніка врешті спустилася сходами й підійшла до хлопців.

— Можемо йти, — повідомила вона, але повернула не до виходу, а до дверей на патіо.

— Чекай, — Нет занепокоївся, — куди ти йдеш?

— Йду за школу, — повідомила вона, не обертаючись. — Хочу подивитися, як будете за мене битися.

Нет отетерів, поглянув на Фелікса, потім на Ніку, яка вже крокувала гравійною доріжкою, а потім знову на Фелікса.

— Феліксе, зроби що-небудь...

— Ти кинув Геральду виклик.

— Це справді так однозначно прозвучало? Це... можна перетворити на жарт?

— Це звучало супер однозначно, — Фелікс сумно похитав головою.

— Ми оминули етап вибору зброї, — Нет розпачливо шукав вихід. — Я б вибрав світлові мечі й справа б зійшла нанівець з технічних причин...

Шерех гравію під ногами Ніки стихав удалині. Нет гучно ковтнув і глянув на вихід зі школи, як пасажир корабля, що тоне, дивиться на шлюпку, котра швидко віддаляється. Потім перевів погляд на двері патію.

— Мабуть, доведеться іти, — вирішив він.

Фелікс поплескав його по спині й вони разом вийшли на патію. Чотири крила перетворювали шкільну будівлю на сірий колодязь, а кроки відлунювали від стін. У Нета було враження, що весь будинок насмішливо витріщається на нього всіма своїми вікнами.

З протилежного боку був короткий тунель, прорізаний у першому поверсі між кабінетом лікаря Такси й бібліотекою, немов вихід на арену.

Так, як Нет тієї миті, мабуть, почувалися перед боєм римські гладіатори. Принаймні не надто підготовлені. Але якщо подумати, то відповіднішим було б порівняння з християнами, яких кидали на поталу левам.

— Допоможеш мені? — запитав тихо Нет, намагаючись іти якомога повільніше.

— Затримаю його, коли битиме ногами лежачого.

— Я маю на увазі підтримку... тактичну...

— Це ти хотів битися, — нагадав Фелікс. — Буде не так погано... Пам'ятай, що супротивник оцінює не твою силу, а лише почуття сили. Твою впевненість у собі.

— У мене занижена впевненість у власних силах. Про впевненість у собі навіть не заїкаюся.

— Намагайся принаймні вдавати. Акторські здібності в тебе є...

— Навіть якщо так, то я актор однієї ролі, — Нет згорбився й ледь пересував ноги. — Я можу грати тільки невдах. Звідки я міг знати, що так все станеться? У тебе в рюкзаку є хоча б якийсь набір для першої допомоги?

— Звісно, є. А тепер випростуй спину. Вдавай самовпевненого, немов уже виграв.

— Добре, що сюди хоча б вся школа не збіжиться.

Те, що вони побачили, пройшовши тунель, змусило Нета захитатися. Рештки його впевненості втекли з поля бою разом із акторськими здібностями. Геральд розігрівався, виконуючи біг на місці й махаючи руками, а навколо зарослого газону стояло кількадесят учнів із різних класів. Не було часу замислюватися, звідки вони дізналися про заплановану бійку.

— Дівчатам краще, — застогнав Нет. — Їх ніхто не хоче бити... — Він віддав Феліксові окуляри й, подумавши, простягнув телефон. — Можеш уже набирати 112.

Він став навпроти Геральда, який підскакував, і піднімав вгору кулаки, як це роблять боксери у телевізорі. Принаймні він намагався, щоб так здавалося. Його тішило те, що майже всі вболівали за нього.

— Нет Бі-лець-кий! Нет Бі-лець-кий! Нет Бі-лець-кий! — скандували дівчата.

— До того, як почнете, — озвалася Ніка, — я хотіла б зрозуміти, навіщо ви це робите.

Хлопці вирівнялися й подивилися на неї.

— Чи я остання пачка чіпсів у буфеті? І що потім? Із тим, хто переможе, я повинна піти в кіно? Я не хочу дружити з троглодитами! Я не розмовлятиму більше з тим, хто вдарить першим.

Дівчина поглянула на них, розвернулася й швидко пішла. Розчарована публіка якийсь час чекала й роззиралася довкола, а потім учні стали повільно розходитися. Аурелія ще постояла, сумно дивлячись на Нета, але врешті пішла й вона. Залишилися Фелікс, Нет і Геральд. Вони так і стояли посеред газону й неохоче мірялися поглядами, не надто розуміючи, що робити. Врешті взяли свої рюкзаки й пішли до виходу, намагаючись не скорочувати відстань одне від одного.

За шкільної огорожею стояла фігура в пом'ятому плащі незрозумілого кольору й чорних окулярах. Вона уважно стежила за тим, що відбувалося на подвір'ї.

¹ З огляду на любов автора до автомобілів, у цій книжці всі назви машин пишуться з великої літери та в лапках. (Тут і далі прим. авт., якщо не вказано інше.)

² Таку книжку навіть було написано. Її назва «Фелікс, Нет і Ніка та Теоретично можлива катастрофа».

³ Ця історія описана в книжці «Фелікс, Нет і Ніка та Банда «Невидимих».

⁴ Джордж Ромеро — це американський режисер фільмів жахів. Його найвідоміша кінокартина — «Ніч живих трупів».

⁵ Це описано в книжці «Фелікс, Нет і Ніка та Теоретично можлива катастрофа».

Ця книга належить **Видавництво «АССА», м.Харків.**

Наступні два дні Ніка не з'являлася у школі. Нет був понурий, з Геральдом вони обходили один одного десятою дорогою, чим скористався Ламберт, намагаючись переконати Геральда дружити саме з ним.

— Принаймні, — пробурмотів Нет, коли вони з Феліксом стояли в черзі до буфету, — усі думають, що я відважний. Ти бачив, як на мене дивилася Аурелія?

— Варто було поїхати й подивитися, що в неї відбувається, — сказав Фелікс. — У Ніки, ясна річ.

— Після того, як вона повелася?! — Нет заскрипів зубами. — Ні за що в житті! Якщо вона воліє того... того... розмазню!

— Він від самого першого дня питав мене про Ніку, — втрутилася у розмову Целіна, котра стояла у черзі перед ними.

— Тобто питав?! — здивувався Нет. — Про що питав?

— Що вона любить і таке інше... Немов детектив...

— Тому знав про «Кока-Колу лайт», — Нет кивнув. — Він знайшов добре джерело інформації!

— Ти занадто легко здаєшся! — Сумно всміхнулася Целіна.

— Чого я взагалі турбуюся! — Гордовито пирснув Нет. — Врешті-решт, у цій школі чимало кльових дівчат, — він провів очима по черзі перед ними. — Красивих, ввічливих, таких... без протяга в голові! Чи

мало таких дівчат, для яких не важливі гроші? Які можуть одягатися в секонд-хенді й виглядати супер? Таких, на кого можна розраховувати у будь-який момент? Таких, які не нарікають на все, що бачать? — Він насупив брови й якусь мить замислено водив очима по дівчатам в черзі. — Ну... може, й справді малувато. Гаразд, поїду до неї сьогодні. Але сам. Хочу довести справу до кінця!

Пролунав дзвоник, що означало, що решта всіх, хто ще стояв у черзі, муситимуть прийти на наступній перерві.

— Ти не образишся, якщо я поїду сам? — запитав Нет. — Ситуація специфічна.

— Їдь, — відповів Фелікс. — Я й так домовився поїхати з батьком на звалище.

— На звалище?

— Збираємо деталі для нового робота. Я хочу, щоб він був справді великий. Прийдеш, то побачиш.

— Може, в суботу? — замислився Нет. — Може, витягну Ніку на вечір кіно?

— А ти мислиш позитивно, — посміхнувся Фелікс. — Ну, з такої нагоди треба буде пожертвувати собою й взяти на прокат якусь бабську нудятину.

* * *

Нет ішов брукованою вуличкою з трамвайними рейками, які стали вже майже непомітними між кругляками і павутиною електромережі, що розповзалася старими стінами. Він знав, що це не найкращий район для прогулянок, і трохи непокоївся. Пройшовши повз стару машину марки «Варшава», яка навіть кольором пасувала цьому району, він зупинився на деякій відстані від характерної кам'яниці на розі з круглим еркером, що закінчувався шпичастим дахом. Нет зиркнув у вікна помешкання на четвертому поверсі й замислився, чи повинен вибачитися перед Нікою, чи радше вдавати ображеного й самому чекати на вибачення. Він опустил погляд і хвилину змагався з власними думками, поки врешті не вирішив, що ввійде й побачить, як розвиватиметься ситуація. Коли він ступив перший крок, двері кам'яниці Ніки відчинилися й звідти вийшов... Геральд.

Нет швидко розвернувся й шмигнув у темну браму. Він подумки вилаяв себе, адже мав право сюди прийти, це Геральд був прибульцем. Однак він не міг змусити себе вийти. Він сховався за край понівеченої часом дерев'яної брами й стежив за суперником, який швидко пройшов повз ворота. Нет стиснув кулаки, відчуючи злість, змішану з розчаруванням.

На якусь мить він замислився, що робити, але відчув, що щось не так. Втягнув носом запах, який зовсім не пасував до цього місця. Сморід горілої ізоляції чи чогось подібного. Раптом він зрозумів, що поруч хтось є. Він отетерів і ковтнув слину. Боявся обернутися, боявся зробити якийсь різкий рух, щоб не спровокувати... Врешті він повільно обернувся. З другого боку брами, прихований у глибокій тіні, хтось стояв. Прошелестіла тканина плаща, і Нет, мало не скрикнувши, вискочив на двір. Швидко, не озираючись, він пішов у бік зупинки. Півгодини потому він уже був на вулиці Сердечній, у підвалі дому Фелікса, який саме схилювався над довгим робочим столом і паяв кабелі. Він вислухав розповідь приятеля, відклав паяльник і похитав головою.

— Фігово...

— Тепер я не знаю, що робити, — смутно додав Нет. — Якщо вона переписує в нього конспекти, то я не буду позоритися й приносити свої зошити. Ти ж знаєш, скільки помилок я роблю. Усі сміються з мене...

— Ніхто не сміється.

— У того красунчика почерк, як у друкарської машинки! Це навіть не почерк — кожна літера вилизана... Ти сам бачив, зрештою!

— Це нічого не значить. Важлива особистість!

Нет іронічно мугикнув.

— У нього особистість приманки на рибу! Як Ніці міг сподобатися чувак з від'ємним почуттям гумору?!

— Може, ти занадто швидко робиш висновки?

— Занадто швидко?! Вона взяла у нього конспекти! Невідомо, чим вони там разом... І взагалі! Ми стільки пережили, а вона... отак просто... — Він сунув руки до кишень і закружляв підвалом. — А що ти взагалі робиш? — Він врешті звернув увагу на роботу Фелікса.

Підвал було перетворено на майстерню. Колись у ньому працював Феліксів тато, а тепер віддав своє королівство у володіння сина. На довгому столі, що стояв під малими віконцями підвалу, тягнулися

пучки дротів, лежали електродвигуни. Вздовж стін стояли величезні шафи з полицями, аж до стелі заставлені ящиками й фрагментами незрозумілих механізмів. Частина підлоги була зайнята предметами різної форми й розміру, які іноді здавалися запчастинами космічного човника, а часом — вмістом перевернутої урни для сміття.

— Це управління пневматичними дверима з міського автобусу. — Фелікс показав на дроти, що виходили з товстої втулки. — Це фрагмент кондиціонера, там — посилювач керма від «Форду», а це... я не знаю, що це, але вигляд класний.

— Ну окей, але що ти з цього робиш?

— Це буде Голем. — Фелікс показав на складні схеми, намальовані на аркушах паперу, приліплених до стіни.

— Голем — це таке створіння, зліплене з глини й оживлене закляттям... Щось таке?

— Це тільки назва. Мій Голем буде роботом, який слухається вказівок конструктора. Тато, коли був у моєму віці, намагався зробити щось подібне.

— Ми бачили. Нічого у нього не вийшло, — Нет похитав головою. — Електроніка тоді була у зародковому стані. Адаптери й таке інше. Що має робити цей твій Голем?

— Допомогати й охороняти. Він має бути сильний і витривалий. Універсальний.

— Ти казав, що універсальних роботів не існує.

— Знаю... Але це моя давня мрія, — Фелікс поглянув на приятеля дуже серйозно. — Ти напишеш програму керування Големом? Цей механізм буде надто складним, щоб працювати без комп'ютера.

— Переконав! Працюємо разом! — Нет усміхнувся, хоч і слабо. — Це класно, бо той софт для механічного собаки простий... Але цієї миті... якось я не можу насолоджуватися.

— Встигнеш іще. Це триватиме певний час.

— Тож домовилися! — Нет потиснув долоню приятеля і посерйознішав. Сів на столі. — Скажи, старий, а що б ти зробив на моєму місці?

— Поговорив би з нею.

— Вона не захоче...

— Не знатимеш цього напевно, поки не спробуєш.

— Поїдьмо до неї завтра після школи. Суперкоманда не може розпастися через якогось... телепузика!

— Це неможливо, — ствердив Фелікс.

— Ти так гадаєш? Справді? — здивувався Нет.

— Потрібно більше, ніж тридцять електродвигунів... він важитиме 30 дві тонни!

— А-а-а... ти про це... То візьми полегшені двигуни.

— Вони будуть надто слабкі. Зрештою, і так там буде ціла купа стиків і кабелів. Пам'ятаєш, що сталося з модульними роботами Мортена?

— Змокли. Це нас тоді врятувало.

— З Големом так не станеться, — Фелікс примружився. — І він буде сильнішим.

— Гадаєш, він міг би когось випадково затоптати? — невинним голосом запитав Нет. — Так... абсолютно випадково наступити, а потім так само випадково пройтися по ньому кілька разів туди-сюди? Ми б звалили все на глюк у програмі...

— Мені потрібна гідравлічна помпа, — Фелікс потирав підборіддя, малюючи в уяві складні схеми. — Така... від екскаватора... Тоді вистачить лише одного двигуна для забезпечування роботи помпи, а масло під тиском проходитьиме всіма деталями. Таким чином... усю потужність можна буде скерувати до конкретної деталі.

— Він одним пальцем підніме машину? — далі розпитував Нет.

Фелікс кивнув.

— І зможе випадково поставити її на когось?

— Голем підкорюватиметься трьом законам робототехніки. Він не зробить нічого проти людини.

— Шкода... — Нет знову почав кружляти підвалом. Раптом він помітив застелене ліжко в кутку. — А ти не надто переймаєшся з приводу цього Голема? У нього навіть голови ще немає!

— Це моє ліжко. Я тут сплю.

— Жартуєш!

— Бабуся Люся має проблеми з ходінням по сходах, — пояснив Фелікс. — Тож план такий, що тато віддасть їй свій кабінет на першому поверсі й переїде до моєї кімнати. А я житиму тут.

— Добре, що не в комірчині під сходами.

— Ні, не в тому річ. Я сам хотів сюди переїхати. Так я повинен був постійно бігати за чимось до своєї кімнати, а тут я і так проводжу більшість часу.

— Ревматизм матимеш, і кожний палець у тебе вигинатиметься в інший бік. Треба буде спеціальну клавіатуру до комп'ютера.

— Тут сухо й тепло. Я навіть вентиляцію вдосконалив. Єдине, що в туалет мушу бігати додому, на перший поверх.

— Зроби собі безпроводний.

Фелікс всміхнувся. Нет похитав головою і знову заходив по колу.

— Я спаскудив всю цю справу, — сказав він серйозно. — З тим поєдинком... Це був імпульс. Я поняття не маю, навіщо це зробив.

— Цивілізація обіймає лише останні триста років, — Фелікс повернувся до паяння кабелів. — До того триста тисяч років наші предки полювали, а наші предкині (якщо взагалі є таке слово) збирали ягідки. Чоловіки боролися за кращих жінок. Часом за них треба було битися. Наш мозок пристосований до тих часів. У нас досі мозок печерної людини. От звідки цей імпульс.

— Якщо так... я волів би збирати ягідки, — замислено сказав Нет. — Дівчата могли б полювати й битися за мене. Ех... немає в світі рівноправ'я.

* * *

На великій перерві на дошці оголошень, яка стосувалася виборів, з'явився список кандидатів. Там були тільки три прізвища й багато вільного місця. Фелікс і Нет спустилися, коли черга до буфету складалася всього з кількох осіб. Але вони не хотіли нічого купувати. Вони підійшли до дошки й багатозначно презирнулися. Фелікс роззирнувся й скрепкою відчинив замочок на дошці. Нет підліз під скло й почав старанно, щоб не наробити помилок, дописувати у список вигадані прізвища. Однак після першого ж прізвища вони почули відлуння підборів на сходах, тож мусили тікати. Завдяки двом стрибкам вони стояли вже за півтора метри від дошки. Коли Пробірка, вчителька хімії, проходила повз, вони вже стояли в кінці черги до буфету.

— Це якийсь дитсадок, — хвилиною пізніше оцінив Фелікс.

— Але це адреналін, — усміхнувся Нет. — Я повинен щось робити, щоб не думати постійно про те саме.

— Підемо до неї після школи. Потерпи ще трохи.

Пролунав дзвоник, тож вони швидко покрокували на урок польської.

Польську вела пані Йоля Волошка, класна керівниця. Дисципліна трошки страждала під час цих уроків, але атмосфера була, так би мовити, досить вільна. Попри це минулого року всі так чи інакше вивчили те, що повинні були й отримали непогані річні оцінки. Цього разу, однак, урок пані Йолі мав стати одним із найсумніших. Біля столу пані Йолі сидів невідомий чоловік. Він був худий, у чорному костюмі, з чорним дипломатом і в'ялими вухами — лише це можна було сказати про нього, якщо не придивлятися. Але ні... було щось іще — у нього був дуже сумний погляд. У ньому все було якесь сумне. Смуток парував з нього й розповзався класом. Ті, хто сидів поряд, навіть відчували мурашки.

— Може, збанкрутувала якась школа для дорослих? — невпевнено пожартував Нет.

— Pozнайомтеся з паном Шишкевичем, — сумтно почала пані Йоля. — Він... Зрештою, я передаю вам слово, — поглянула вона на чоловіка й швидко сіла.

Пан Шишкевич встав, поправив пурпурову краватку й заговорив сумним голосом:

— Згідно з тим, що сказав раніше директор магістр-інженер Юліуш Ромашка, ми починаємо у вашій школі експериментальну програму мовної правильності.

Запала повна тиша. У сумного чоловіка втупилося кільканадцять пар очей. Учні намагалися пригадати, що говорив директор Ромашка під час урочистого початку шкільного року, але, звісно, це нікому не вдалося. Дехто пригадав лише, що наснилося під час промови директора.

— Програма називається «Правильність і чистота», — продовжував сумний чоловік. — Ми намагаємося не вживати аббревіатури. Зрештою, нація сподівається на нас, тому ми хочемо почати від основ, тобто від молоді, яка найчутливіша до поганих зразків, — він підняв долоні й звів кінчики пальців. — Як часто ми чуємо слова, що не повинні звучати між Бугом і Одрою. Як легко ми калічимо власну мову,

КУПИТИ